

Ședința ordinară a Grupului de monitorizare a implementării Strategiei naționale anticorupție

La **29 martie** 2016, ora **15:00**, în incinta Centrului Național Anticorupție s-a desfășurat ședința ordinară de lucru a Grupului de monitorizare a implementării Strategiei naționale anticorupției.

Ședința menționată este un instrument de bază și parte componentă a procesului de monitorizare a implementării Strategiei naționale anticorupției și a Planului de acțiuni pe anii 2012-2015.

În cadrul ședinței au fost prezentate rezultatele evaluării implementării Strategiei Naționale Anticorupție pe anii 2011-2015, efectuată de Lilia Ioniș, coordonator de proiect în cadrul Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției, cu suportul Fundației Germane Hanns Seidel.

În cadrul evaluării preliminare a Strategiei Naționale Anticorupție pe anii 2011-2015 s-a atras atenție asupra vulnerabilităților de implementare, inclusiv trenarea procesului de adoptare a SNA și a PA; Lipsa suportului financiar; Instabilitatea politică; Arhitectura complexă a SNA; Dispersarea acțiunilor anticorupție în două documente de politici: SRSJ și SNA; Schimbări instituționale și procedurale frecvente și contradictorii; Planificarea defectuoasă.

Totodată, au fost analizate recomandările formulate în rezultatul generalizării constatrilor evaluării, care sunt: 1. Construcția noii Strategii într-o manieră mai suplă, care să conțină mai puține obiective și priorități de acțiune; 2. Operarea în noua strategie cu mai mulți indicatori calitativi, care să demonstreze schimbările produse; 3. Punerea unui accent special pe evaluarea costurilor și obținerea unui suport financiar adecvat; 4. Promovarea simultană a strategiei cu PA pentru realizarea acesteia, astfel fiind asigurată sincronizarea elementelor ambelor documente (rezultate scontate, indicatori) și evitată trenarea procesului de implementare; 5. Optarea pentru un singur PA și evitarea decalajelor temporale în procesul de elaborare, adoptare și punere în aplicare a unui nou PA; 6. Sistemul de monitorizare a implementării SNA trebuie să devină mai puțin instituționalizat. 7. Asigurarea conectivității cu alte documente programatice conexe, în SRSJ, termenul de acțiune al creia expiră în 2016. Prioritatea „zero” la etapa promovării noului document de politici este de a asigura primordial calitatea și eficiența legislației în domeniu, pentru evitarea ulterioarelor inadvertențe și inconsistențe pe parcursul implementării SNA.

În încheiere, prezentarea a fost calificată drept „acidă”, dar pe bună dreptate, iar în dezbaterea *Evaluării preliminare a Strategiei Naționale Anticorupție pe anii 2011-2015* s-a remarcat lipsa de atitudine față de cazurile de corupție depistate și evaluate în *Raportul de evaluare a implementării SNA pe anii 2011-2015*, dar și avalanșa de înlocuiri masive în instituții a persoanelor responsabile de implementarea acțiunilor anticorupție, căroră nu le-au fost aduse la cunoștință atribuțiile. La fel, este nevoie de implicare în activitatea GM a societății civile și a opoziției parlamentare, cu luarea la control a problemelor concrete din Raportul de monitorizare a implementării SNA pe anii 2011-2015 și de anunțat public în următoarele ședințe ale GM instituțiile care nu și-au onorat obligațiunile oneste și care au prezentat date denaturate, cu elaborarea mecanismului de pedepsire și înlăturare a cernelor.

La fel, s-a propus extinderea posibilității de evaluare concretă a instituțiilor care au prezentat Grupului de monitorizare date și cifre eronate. În raportul de evaluare s-a făcut referire la problema veridicității datelor prezentate de organele de drept privind numărul de dosare din gestiune, care diferă de datele prezente pe site-ul PG ori al CSM, întrebare la care a fost explicată diversitatea de abordare a metodologiei de calcul a infracțiunilor conform articolelor din C.p.

De asemenea, s-a propus indicarea capitolelor restante din PA pe anii 2014-2015 în PA pe anul 2016, dar nu înainte de a fi monitorizate și studiate de membrii GM înainte de comisiile parlamentare de profil, cu stabilirea cauzelor de neîndeplinire și a unor pîrghii de presiune asupra celor ce se fac vinovați de aceasta.

La propunerea de adresare a unui mesaj societății civile privind implicarea activă și responsabilă în monitorizarea executării măsurilor din PA, Secretariatul GM consideră că cel care semnează raportul prezentat

Secretariatului Grupului de monitorizare, acela este responsabil de veridicitatea datelor incluse, acesta fiind managerul instituției, precum și persoana declarată responsabilă de întocmirea raportului.

Concluzia precum că printr-un document de politici nu poți obliga societatea civilă la executarea măsurilor din Planul de acțiuni a fost susținută prin afirmația că neexecutarea unei Strategii nu poate fi sancționată, dar un mecanism de sancționare a celor care nu-ți onorează obligațiunile oneste poate fi identificat. De exemplu, membrii GM pot adresa o scrisoare Parlamentului R.M., cu indicarea instituțiilor care au falsificat datele din raport, iar comisiile parlamentare de profil vor acționa în modul necesar.

Având în vedere că SNA prevede, pe lângă alte mecanisme de monitorizare, și monitorizarea pe teren, care constă în acumularea și verificarea informațiilor în cadrul vizitelor efectuate la autoritățile și instituțiile responsabile de implementarea Strategiei, conform hotărârii Grupului de monitorizare, monitorizare efectuată ulterior monitorizării de birou, în cazul în care raportul prezentat de subiecții supuși monitorizării este superficial și necalitativ, membrii GM au solicitat, pentru implementarea PA pentru anul 2016, formarea grupurilor de monitorizare pe teren, care „pot antrena experți din exterior, inclusiv reprezentanți ai ONG-urilor, cu activități specifice în domeniu”.

La *Prezentarea proiectului Planului de acțiuni pe anul 2016 pentru implementarea SNA* a fost expusă necesitatea și scopul PA - realizarea recomandărilor Raportului de evaluare a implementării SNA pe anii 2011-2015. În noul PA sunt menținute rigorile de structură și specificul activităților transpuse în pct. 5.2 din Strategie. Astfel, în documentul de politici sunt distinse acțiuni cu caracter permanent și temporar. Acțiunile cu termen concret de realizare pentru anul 2016 au fost formulate în rezultatul solicitării propunerilor de la toate autoritățile publice, iar în cadrul proiectului PNUD „Consolidarea funcțiilor de prevenire a corupției și a celor analitice ale CNA” au fost propuse 9 acțiuni din cadrul proiectului, preluate 14 acțiuni restante din PA pe anii 2014-2015 pentru implementarea Strategiei. Pentru a sistematiza eforturile anticorupție ale autorităților, au fost incluse 32 de acțiuni din PA al Guvernului pentru anii 2016-2018.

Secretariatul Grupului de monitorizare.